

MASOFAVIY TA'LIMNI TASHKIL ETISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI

Mutalibova Muqaddasoy Abdunabi qizi

Andoijon davlat pedagogika instituti

Magistratura bo'limi pedagogika yo'nalishi 24-02 guruh talabasi

Anatatsiya: shbu maqolada masofaviy ta'limning pedagogik xususiyatlari tahlil qilinadi. Masofaviy ta'lim, texnologiyalar yordamida o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida masofadan o'rnatilgan aloqalar orqali ta'lim jarayonini tashkil etishga imkon beradi. Asosiy e'tibor masofaviy ta'limda o'qitishning yangi metodik yondashuvlariga, o'quvchilarni motivatsiya qilish va mustaqil o'qishga undashga qaratilgan. Maqolada o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv aloqalar, texnologiyalarga asoslangan o'qitish, mustaqil o'qish, baholash metodlari va o'quvchilarni motivatsiya qilish jarayonlari haqida so'z yuritiladi. Shuningdek, masofaviy ta'limning pedagogik jihatlarini to'g'ri tashkil etish uchun zamonaviy texnologiyalarni qo'llashning ahamiyati, shaxsiy yondashuv va samarali texnik infratuzilma haqida ham fikr bildiriladi. Maqola masofaviy ta'limning samaradorligini oshirish uchun muhim pedagogik tamoyillarni aniqlashga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Masofaviy ta'lim, pedagogik xususiyatlar, o'qitish metodlari, interaktiv aloqalar, mustaqil o'qish, motivatsiya, baholash metodlari, texnologiyalar, shaxsiy yondashuv

Bugungi kunda ta'limning barcha sohalarida texnologiyalarning rivojlanishi, ayniqsa pandemiya davrida masofaviy ta'limning muhimligini yanada oshirdi. Masofaviy ta'lim, ya'ni o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi aloqaning masofadan, internet orqali o'rnatilishi, ta'lim jarayonini yangi shaklda tashkil etishga imkon yaratdi. Ushbu maqolada masofaviy ta'limni tashkil etishning pedagogik xususiyatlari va bu sohadagi innovatsion yondashuvlar haqida so'z yuritiladi.

1. Masofaviy ta'limning mohiyati va afzalliklari

Masofaviy ta'lim o'quvchilarga geografik joylashuvdan qat'i nazar, har qanday joyda ta'lim olish imkonini beradi. Bu o'quvchilarga va o'qituvchilarga o'z vaqtini boshqarish, shuningdek, ta'lim jarayonini yanada moslashuvchan qilish imkoniyatini yaratadi. O'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi aloqalar asosan onlayn platformalar orqali amalga oshiriladi, bu esa o'quvchilarni mustaqil ta'lim olishga undaydi.

Masofaviy ta'limda an'anaviy dars metodlaridan farqli ravishda yangi pedagogik yondashuvlar zarur bo'ladi. O'qituvchilar faqat bilim berish bilan cheklanmay, balki o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirish, ularni motivatsiya qilish va ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda ko'maklashishlari kerak. Buning uchun interaktiv metodlar, masalan, videokonferensiyalar, forumlar, chatlar, va testlar kabi vositalardan foydalanish zarur.

Masofaviy ta'limda, shuningdek, "blended learning" (aralash ta'lim) metodikasi ham keng tarqalgan. Bu metodda, o'quvchilar o'quv materiallarini mustaqil ravishda o'zlashtiradilar, lekin ba'zi darslar va muhokamalar an'anaviy darslar shaklida o'tkazilishi mumkin. Shunday qilib, masofaviy ta'limda o'quvchilarni faol ishtirokchiga aylantirish muhim ahamiyatga ega.

Masofaviy ta'limda o'qituvchining roli o'zgarmoqda. An'anaviy ta'limda o'qituvchi asosiy bilim manbai bo'lsa, masofaviy ta'limda uning roli ko'proq muallim va yo'lboshchi sifatida namoyon bo'ladi. O'qituvchi, avvalo, o'quvchilarning o'zlarini rivojlantirishga yordam beruvchi, motivatsiya beruvchi va ularni boshqaradigan shaxs sifatida faoliyat yuritadi. Masofaviy ta'limda

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

o'qituvchi o'zining metodik yondashuvlarini moslashtirish, yangi texnologiyalarni samarali qo'llashni bilishi, shuningdek, o'quvchilarning faoliyatini monitoring qilishni o'rganishi lozim.

Masofaviy ta'limning eng katta qiyinchiliklaridan biri o'quvchilarni motivatsiya qilishdir. Onlayn ta'limda o'quvchilarni doimiy ravishda rag'batlantirish va ularga o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. O'quvchilarga shaxsiy yondashuv va maslahatlar berish, ular bilan muntazam aloqada bo'lish, ta'lim jarayonining interaktiv va qiziqarli bo'lishini ta'minlash orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish mumkin.

Masofaviy ta'limning yana bir muhim pedagogik xususiyati shundaki, o'quvchilar o'z vaqtlarini o'zlari boshqarishlari mumkin. Bu ularga mustaqil o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Shunday bo'lsa-da, o'qituvchi o'quvchilarning faoliyatini doimiy ravishda kuzatishi, ularni baholashi va kerakli tavsiyalarni berishi zarur. O'quvchilar o'z vaqtlarini rejalashtirishda o'qituvchilarning yo'riqlari va maslahatlaridan foydalana oladilar.

Masofaviy ta'limda o'quvchilarning bilimlarini baholash an'anaviy usullarga nisbatan boshqacha tashkil etiladi. Elektron imtihonlar, onlayn testlar, videomuloqotlarda ishtirok etish va interaktiv muhokamalar orqali o'quvchilarning bilim darajasi baholanadi. Bu usullar o'qituvchiga o'quvchilarning faolligini va bilim olish jarayonidagi muvaffaqiyatlarini real vaqt rejimida kuzatib borishga imkon beradi. Shuningdek, masofaviy ta'limda o'quvchilarga individual yondashuvni ta'minlash osonroq, chunki barcha o'quv materiallari va resurslar onlayn mavjud bo'ladi.

Masofaviy ta'lim samarali tashkil etilishi uchun texnik infratuzilma ham muhim omil hisoblanadi. O'qituvchilar va o'quvchilarning internetga ulanganligi, masofaviy platformalar orqali ta'lim resurslariga kirish imkoniyati, videokonferensiya dasturlarining ishlash imkoniyati ta'lim jarayonining samaradorligini ta'minlaydi. Shuningdek, o'quvchilarga o'quv materiallari va topshiriqlarni onlayn platformalarda taqdim etish hamda ularni tekshirish uchun zarur texnologiyalarni qo'llash o'qituvchidan yuqori texnologik malakalarni talab qiladi.

Xulosa

Masofaviy ta'limni tashkil etishning pedagogik xususiyatlari an'anaviy ta'limdan sezilarli darajada farq qiladi. Bu turdagi ta'limning asosiy maqsadi o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, ularni motivatsiya qilish va ta'lim jarayonini maksimal darajada shaxsiylashtirishdir. Masofaviy ta'limda texnologiyalarning samarali qo'llanilishi, o'qituvchining o'quvchilarga doimiy yordam berishi va o'quvchilarning o'z vaqtlarini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Shunday qilib, masofaviy ta'limning pedagogik xususiyatlarini to'g'ri tushunish va ularga mos yondashuvni amalga oshirish ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga yordam beradi.